

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Haaijehoeke 49, Broeksterwâld

projectnummer: 040.38.50.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Haaijehoeke 49, Broeksterwâld

Datum: 03-10-2019

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om een nieuwe woning te realiseren op een perceel aan de Haaijehoeke 49 te Broeksterwâld en bestaande bebouwing te slopen. Tevens wordt er een nieuwe opslagloods gebouwd.

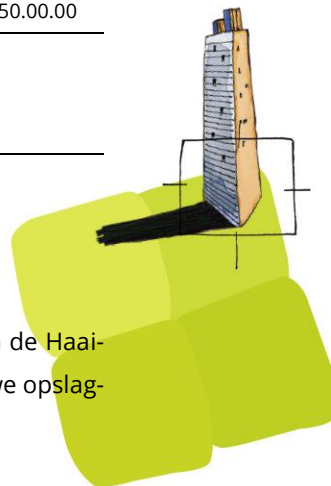
Om de uitvoerbaarheid van het project te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de inventarisatie op 18 september bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren bewolkt, droog, weinig wind en circa 14 °C.

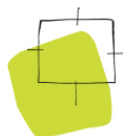
PROJECTGEBIED

Het projectgebied ligt ten zuiden van de Patrimoniumwei in het noorden van Broeksterwâld. Het projectgebied bestaat onder andere uit het woonhuis met geschakeld schuurtje aan de Haaijehoeke 49. Het woonhuis is opgetrokken uit baksteen met een pannenzadeldak, het schuurtje heeft een dak van golfplaten.

Verder bestaat het projectgebied uit een verhard deel waarop een groot aantal kabelhaspels staan en een braakliggend terrein met ruige vegetatie. Op het erf staat verder een zeecontainer voor opslag. Aan de Patrimoniumwei ligt een houtsingel met kort gemaaid gras. Ook aan de westzijde van het projectgebied ligt een houtsingel. In het projectgebied zelf staat geen opgaande beplanting. In het westelijke gedeelte van het plangebied ligt watergang.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

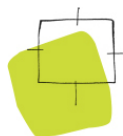

De ontwikkeling bestaat uit de sloop van bestaande bebouwing en de realisatie van een nieuwe woning op de strook gazon haaks op de Patriumoniumwei. De opgaande beplanting aan de westzijde blijft behouden.

Figuur 1. Overzicht van het projectgebied (rode stippellijn). Bron kaartondergrond www.ruimtelijkeplannen.nl

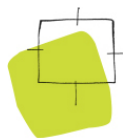

Impressie van het projectgebied (18 september 2019). Linksboven: schuurtje met op de achtergrond het woonhuis. Rechtsboven: opslag van kabelhaspels Linksonder: zicht op houtsingel en gazon. Rechtsonder: braakliggend stuk in het zuidwestelijke deel van het projectgebied.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);

- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF²) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 30-09-2019 16:05:49') blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreffen amfibieën, zoogdieren, vogels met jaarrond beschermde nesten en de reptielensoort ringslang en libellensoort groene glazenmaker.

Het gazon in de noordwestelijke hoek van het projectgebied is kort gemaaid en bestaat hoofdzakelijk uit de grassoort Engels raaigras. Het braakliggende terrein is gevarieerder van vegetatie en bestaat uit onder andere gestreepte witbol, rode klaver, hopklaver, bijvoet, vertakte leeuwentand en smalle weegbree. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden gezien de terreingesteldheid en het terreingebruik ook niet in het projectgebied verwacht.

Het woonhuis heeft ruimte tussen boeiboord en muur, tussen dakpannen en dakgoot en tussen de nokpannen, waardoor geschikte ruimtes voor de jaarrond beschermde nesten van de huismus en gierzwaluw aanwezig zijn.

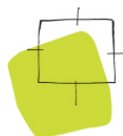
De groene delen van het projectgebied zijn geschikt als onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd en huismus.

In het projectgebied kunnen algemene vogelsoorten tot broeden komen zoals merel en winterkoning. De nesten van deze soorten zijn uitsluitend in de broedperiode beschermd.

In de bomen in het projectgebied zijn geen holtes, spleten of loszittend schors aangetroffen die geschikt zijn als vleermuisverblijfplaats. Het woonhuis en de schuur hebben wel diverse openingen die kunnen leiden naar vleermuisverblijfplaatsen, zoals ruimte tussen boeiboord en muur. De singel aan

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het projectgebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten zijn gedaan in relatie tot het projectgebied. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

de westzijde van het projectgebied vormt mogelijk onderdeel van een vliegroute. Het projectgebied zelf is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, die in de directe omgeving van het projectgebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl). Dit geldt vooral voor de randen met opgaande beplanting.

Het projectgebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis en bosmuis. Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de directe omgeving van het projectgebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde zoogdiersoorten waterspitsmuis en otter bekend (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten ontbreekt geschikt leefgebied vanwege het ontbreken van geschikte watergangen met oeverbegroeiing/of en onderwatervegetatie. Het projectgebied biedt ook geen geschikte verblijfplaatsen voor andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten. Sporen van dergelijke soorten zijn ook niet aangetroffen tijdens het veldbezoek.

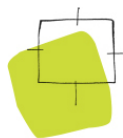
De watergang in projectgebied vormt suboptimaal voorplantingsbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker (Quickscanhulp.nl). Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De voedselrijke watergangen met beperkte aanwezigheid van water- en oevervegetatie vormen geen geschikt leefgebied voor de meer kritische niet-vrijgestelde amfibieën, zoals de uit de omgeving bekende heikikker (Quickscanhulp.nl). Vermoedelijk zijn de waarnemingen van heikikker afkomstig uit natuurgebied Het Houtwiel, gelegen ten zuiden van de Oasterloane.

Geschikt leefgebied voor (uit de omgeving bekende) beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, ongewervelden en reptielen zijn gezien de inrichting en het gebruik niet aanwezig in het projectgebied. Zo ontbreekt in de watergangen de aanwezigheid van krabbenscheer, die voor groene glazenmaker onmisbaar is en zijn rijk begroeide oevers en broeihopen voor ringslang afwezig.

TOETSING

Als gevolg van het plan kunnen jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw en/of verblijfplaatsen van vleermuizen worden verstoord of verwijderd. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van huismus, gierzwaluw en vleermuizen zal moeten uitwijzen of een ontheffing in het kader van de Wnb noodzakelijk is.

Een eventuele vliegroute van vleermuizen langs de opgaande beplanting aan de westkant van het projectgebied wordt niet aangetast, indien lichtuitstraling op deze houtsingel vermeden wordt. Ook

blijft het projectgebied geschikt als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten. Zodoende zijn op beide functies geen negatieve effecten te verwachten.

Bij uitvoering van het project verandert het foerageergebied voor huismus en buizerd en wordt het mogelijk minder geschikt. Het projectgebied vormt onderdeel van een groter foerageergebied, waarbij in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig is voor deze soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels in de directe omgeving kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

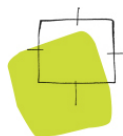
Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele vrijgestelde beschermde amfibieën- en zoogdiersoorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

Het projectgebied ligt niet in of grenst niet aan een in het kader van de Wnb beschermd gebied. Het meest nabijgelegen gebied beschermd middels de Wnb betreft het Natura 2000-gebied 'Groote wieden' wat is gelegen op een afstand van circa 7,7 kilometer ten zuidwesten het projectgebied. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt op circa 1,6 kilometer ten zuiden van het projectgebied. De percelen 322 en 326 (strook opgaande beplanting) zijn aangewezen als 'natuur buiten de EHS'. Gronden die zijn aangewezen als weidevogelkansgebied liggen op een afstand van 830 meter ten westen van het projectgebied.

TOETSING

Gezien de grote afstand tot Natura 2000-gebieden en de aard van het plan kunnen (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van in het kader van de Wnb beschermde gebieden op voorhand worden uitgesloten.

Gezien de afstand tot in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermde gebieden en de aard van het plan zijn ook geen negatieve effecten op het NNN en weidevogelkansgebieden te verwachten. De opgaande beplanting die onderdeel vormt van 'natuur buiten het NNN' blijft behouden. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat aanvullend onderzoek naar vleermuizen (waaronder laatvlieger), gierzwaluw en huismus noodzakelijk is. Aan de hand van het nader onderzoek kan bepaald worden of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb nodig is. Daarnaast dient bij uitvoering van het plan rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Het plan leidt niet tot (significant) negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde gebieden. Daarom is een nadere analyse of het aanvragen van een vergunning van de Wnb niet nodig.

Een nadere analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de provinciale omgevingsverordening.